

SDÜ DIŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN MESLEK SEÇİMİNDE ETKİLİ OLAN FAKTÖRLERİN DE- ĞERLENDİRİLMESİ

Evaluation of Factors Affecting Choice of Profession of Students of Faculty of Dentistry of SDU

Çiğdem KÜÇÜKEŞMEN *

Zuhal KIRZIOĞLU **

ABSTRACT

Talent, character, trends and factors such as one's self to recognize the important factors that affect professional success. The aim of this study was to evaluate the notions of students (S) of Faculty of Dentistry of Süleyman Demirel University on factors on vocational preference, expectations in the educational process and necessity of education of doctorate/speciality.

182 volunteer students were informed about the study. Responses were assessed as percentages. Students (totally 105-females, 77-males) were separated as Class I (37S), Class II (47S), Class III (43S), Class IV (28S) and Class V (27S). The 53,3% percentile of participants have answered the reason of preferring of dentistry that "they have also wanted to be a doctor or dentist, but they won the faculty of dentistry caused by ordering of points in university entrance exam". It was observed that, many of them (%65,4) have preferred dentistry after medicine or the other jobs. Period of education of dentistry was found suitable as a 35% percentile. Other students were indicated that the time may be extended (14,8%) or shortened (41%). Education of doctorate/speciality after graduate education was found necessary by a large majority (80,2%). Eventually, efficient factors on vocational preference were observed as "earned points by students" and "request of families". Different views were found about educational time. Necessity of education of doctorate/speciality was accepted by majority.

Keywords: Dentistry, Education of doctorate/speciality, University entrance exam.

ÖZET

Yetenek, karakter, eğilimler ve kişinin kendini tanıması gibi faktörler mesleki başarıyı etkileyen önemli etkenlerdir. Bu çalışmanın amacı, Süleyman Demirel Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi öğrencilerinin, meslek tercihlerindeki faktörlerin, eğitim sürecindeki beklentilerinin ve doktora/uzmanlık eğitiminin gerekliliği hakkındaki görüşlerinin değerlendirilmesidir.

SDÜ Diş Hekimliği Fakültesi öğrencilerine, çalışmayla ilgili bilgi verilmiştir. Çalışmaya gönüllü olarak katılan 182 öğrencinin (I-V sınıf arası) doldurduğu anket formlarına verilen cevaplar yüzdesel olarak değerlendirilmiştir. Çalışmaya katılanların (toplam 105 kız, 77 erkek); 37'si I. sınıf, 47'si II. sınıf, 43'ü III sınıf, 28'i IV. sınıf ve 27'si V. sınıf öğrencisidir. Katılımcıların diş hekimliğini meslek olarak seçme nedenlerinin başında %53,3'lük oranla "tıp veya diş hekimi olmak istedikleri, ancak üniversite giriş sınavlarındaki puan sıralamaları nedeniyle diş hekimliği fakültesini kazanmaları" seçeneği gelmektedir. Katılımcıların, çoğunlukla (%65,4) tıp veya diğer mesleklerin ardından diş hekimliğini tercih ettikleri gözlenmiştir. Diş Hekimliği eğitim sürecinin, ancak öğrencilerin %35'nin beklentilerine uygun olduğu görülmekle birlikte, diğer öğrenciler tarafından ise; sürenin daha kısa (%41) veya uzun (%14,8) tutulabileceği belirtilmiştir. Ayrıca, büyük çoğunluğunun (%80,2), lisans eğitiminden sonra dokto-

* Doç. Dr., Süleyman Demirel Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Pedodonti ABD, Isparta/ Türkiye.

** Prof. Dr., Süleyman Demirel Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Pedodonti ABD, Isparta/ Türkiye.

ra/uzmanlık eğitiminin gerekli olduğunu düşündükleri belirlenmiştir. Çalışmanın sonucunda, öğrencilerin meslek tercihlerinde etkili olan faktörlerin, öncelikle “kazandıkları puan” ardından ise “ailelerin isteği” şeklinde olduğu gözlenmektedir. Çalışmada, eğitim süreciyle ilgili olarak, öğrenciler arasında farklı görüşlerin mevcut olduğu izlenmiştir. Doktora/uzmanlık eğitiminin gerekliliği ise öğrencilerin büyük çoğunluğu tarafından kabul edilmiştir.

Anahtar kelimeler: *Diş hekimliği, doktora/uzmanlık eğitimi, üniversite giriş sınavı.*

GİRİŞ

Yetenek, karakter, eğilimler ve kişinin kendini tanıması gibi faktörler meslekteki başarıyı etkileyen önemli etkenlerdendir. Seçtiği mesleğin özelliklerini kavrayamayan, uygun yetenek düzeyine sahip olmayan, kendi sosyal özelliklerini iyi biçimde tanımayan ve farklı beklentileri olan bireylerin seçtikleri meslekte başarılı olmaları mümkün olmayabilir. Diş hekimliği mesleğinde; el-parmak becerisi, göz-el iş birliği, üç boyutlu görebilme becerisi, renk algısı gibi yeteneklere sahip olan, sosyal ilişkilerinde başarılı olan, insanlarla iletişim kurabilen ve bilgiyi yenileme isteği bulunan bireyler daha becerili olacaktır. Bahsi geçen bu yetenek ve özelliklerin diş hekimliği öğrencilerinde oluşturulması ve geliştirilmesi diş hekimliği eğitiminde önem arz etmektedir.

Diş hekimliği eğitimi; zorlu, karmaşık ve genellikle stresli bir eğitsel prosedür olarak kabul edilir. Lisans öğrencileri, dünya genelinde 4-6 yıllık programlara kayıtlıdırlar ve gerekli yeterlilikleri kazanmak için uğraş vermektedirler (1).

Eğitim sistemleri, felsefeleri, metotları ve kaynaklarındaki farklılıklara rağmen, dünya çapındaki mevcut diş hekimliği öğrencilerinin görüşlerinde yakınlık olduğu görülmektedir. Yapılan araştırmalarda, psikolojik ve psikosomatik belirtiler gibi stres semptomlarının, diş hekimliği öğrencileri arasında yaygın olduğu görülmektedir. Genel görüşe göre “stres” diş hekimliği eğitiminin doğasında bulunmaktadır (1-3).

Eğitim sisteminin kişisel öğrenme stilleri ve tercihleri gibi birçok metodu içermesi önerilmekte ve benimsenen eğitim felsefesinin merkezinde öğrencinin yer alması gerekmektedir.

dir. Bu nedenle öğrencilerin görüşleri alınarak, diş hekimliği eğitimi ve sosyal ortamlar ile ilgili endişeler ortadan kaldırılıp, öğrenci memnuniyeti ve eğitim kalitesi artırılmalıdır (4). Ayrıca, öğrencilerin gelecekteki profesyonel yaşamları için mesleki gelişimlerini, psikosomatik ve sosyal refahlarını en iyi şekilde karşılamak için ideal bir akademik ortam sağlanmalıdır (3-5).

Bu çalışmanın amacı; Süleyman Demirel Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi öğrencilerinin, meslek tercihlerindeki faktörlerin, eğitim sürecindeki beklentilerinin ve doktora/uzmanlık eğitiminin gerekliliği hakkındaki görüşlerinin değerlendirilmesidir.

GEREÇ VE YÖNTEM

Bu anket çalışmasına, Süleyman Demirel Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi’nde öğrenim görmekte olan 182 öğrenci (I.-V. sınıflar) dahil edilmiştir. Başlamadan evvel, çalışmaya gönüllü olarak katılan öğrencilere çalışmayla ilgili bilgi verilmiştir. Ardından öğrencilere, meslek tercihlerinde etkili olan faktörler, eğitim süreçleri ve ortamları hakkındaki düşünceleri ve doktora/uzmanlık eğitiminin gerekliliği hakkındaki görüşlerinin değerlendirilmesi amacıyla, araştırmacılar tarafından hazırlanan anket formu dağıtılarak formda yer alan soruları cevaplandırmaları istenmiştir. Ankette, çoktan seçmeli 13 soru yer almıştır. Sorular; meslek seçimi ile ilgili 5 soru, eğitim süreci ve sosyal/entellektüel ortam ile ilgili 6 soru, doktora/uzmanlık eğitiminin gerekliliği ile ilgili 2 soru olacak biçimde hazırlanmıştır. Çalışmanın sonucunda, ankete katılan öğrencilerin verdiği formlar değerlendirmeye alınmış ve eksik ya da hatalı doldurulan formlar çalışma dışı bırakılmıştır. Hatasız ve tam olarak doldurulan 182 adet form çalışmaya dahil edilmiştir. Öğrencilerin doldurduğu anket formlarına verilen cevaplar, yüzdesel olarak değerlendirilmiştir.

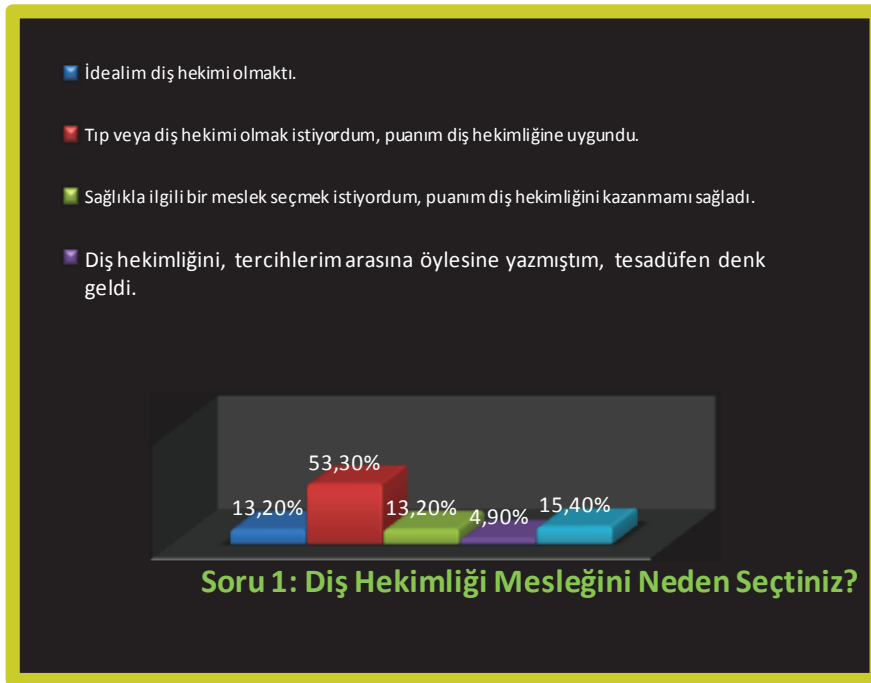
BULGULAR

Çalışmaya katılanların (105 kız, 77 erkek); 37’si 1. sınıf, 47’si 2. sınıf, 43’ü 3. sınıf, 28’i 4. sınıf ve 27’si 5. sınıf öğrencisidir. Katılımcıların diş hekimliğini meslek olarak seçme nedenlerinin başında %53,3’lük oranla “tıp veya diş hekimi olmak istedikleri ancak üniversite giriş sınavlarındaki puan sıralamaları nede-

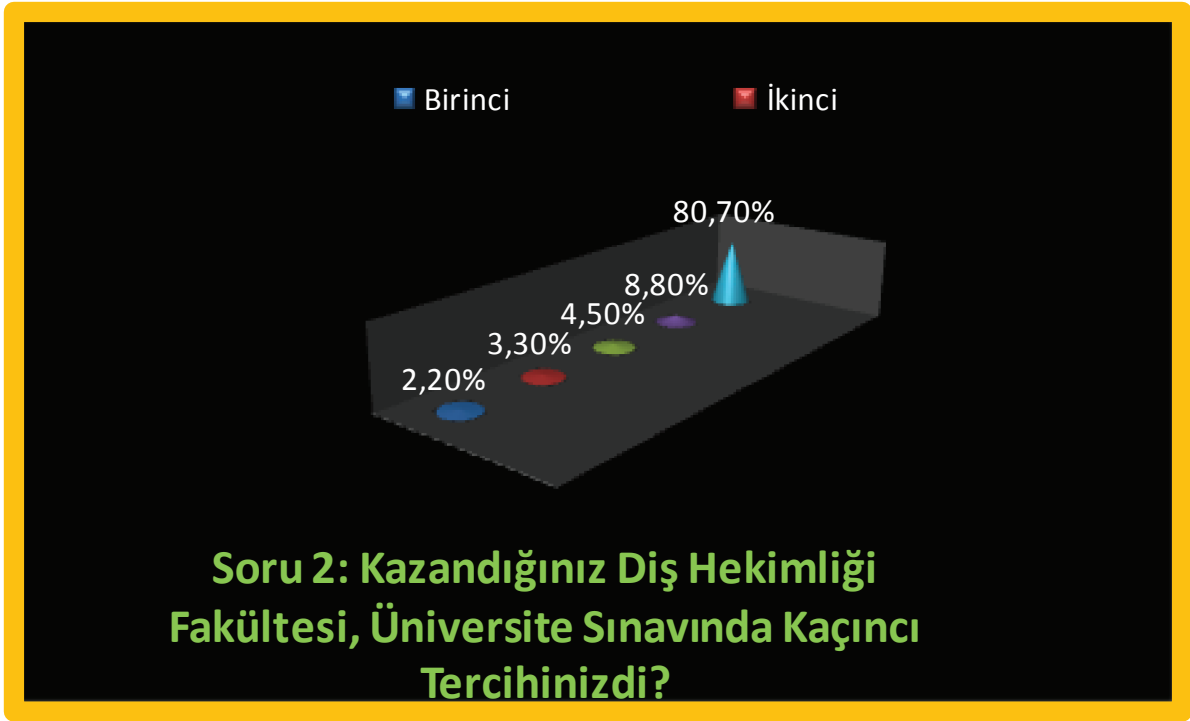
niyle diş hekimliğini kazanmaları” seçeneği gelmektedir (Grafik 1).

Katılımcıların, çoğunlukla (%66) tıp veya diğer mesleklerin ardından diş hekimliğini tercih ettikleri gözlenmiştir (Grafik 2), (Grafik 3). Öğrencilerin %57,7’sinin Diş Hekimliği Fakültesi’ni üniversite girişi sınavlarına girdikleri ilk yılda, % 32,4’ünün ikinci yılda kazandıkları, geri kalanların ise ya birkaç yıl sonra, ya başka bir fakülteyi kazandıktan sonra ya da başka bir fakülteden mezun olduktan sonra kazandıkları belirlenmiştir (Grafik 4). “Bugün tercih etmek durumunda kalsaydınız, yine diş hekimliğini seçer miydiniz?” sorusuna katılımcıların % 15’i “kesinlikle evet” ve % 10’u “evet” şıklarını içeren cevapları seçerken, % 8’si “kesinlikle hayır” ve % 12’si “hayır” şıklarını seçmiş, % 35’inin de “belki” şikkını işaretleyerek kararsız kaldıklarını görülmüştür (Grafik 5). Buldukları şehir, üniversite ve fakülte ortamı ile ilgili olarak öğrencilere yöneltilen sorulara verilen cevaplarda büyük yüzdelik dilime sahip olanların hayallerine uygun olmasa da zamanla alıştıkları gözlenmiştir (Grafik 6), (Grafik 7). Öğ-

rencilerin % 56’sı teorik ders saatlerinin kesinlikle azaltılmasının ya da biraz daha azaltılmasının uygun olacağını belirtmişlerdir (Grafik 8). Pratik ders saatlerinin yoğunluğunun değerlendirildiği soruda ise öğrencilerin % 66’sı mevcut programın uygun olduğunu düşünmektedir (Grafik 9). Diş hekimliği eğitim sürecinin ancak öğrencilerin % 34’ünün beklentilerine uygun olduğu görülmekle birlikte, diğer öğrenciler daha kısa (%44) veya uzun (%12) tutulabileceğini belirtmişlerdir (Grafik 10). “Diş hekimliği eğitimi stresli buluyor musunuz?” sorusunu teorik, klinik, ekonomik ve sosyal açıdan değerlendiren öğrencilerin büyük çoğunluğu stresli bulduklarını belirtmişlerdir (Grafik 11). Ayrıca katılımcıların büyük çoğunluğu (%80), lisans eğitiminden sonra doktora/uzmanlık eğitiminin gerekli olduğunu gösteren şıkları işaretlemişlerdir (Grafik 12). Öğrencilerin, mezuniyet sonrası lisansüstü eğitim görmek istedikleri anabilim dalları (Grafik 13)’de gösterilmiştir.

Grafik 1. “Diş Hekimliği mesleğini neden seçtiniz?”

Grafik 2: “Kazandığınız Diş Hekimliği Fakültesi, üniversite sınavında kaçınıcı tercihinizdi?”

Grafik 3: “İdealinizdeki mesleği düşündüğünüzde; “Diş Hekimliği” meslek seçimi olarak hangi konumda yer almaktaydı?”

Grafik 4: "Diş Hekimliği Fakültesi'ni üniversite sınavına kaçınıcı girişinizde kazandınız?"

Grafik 5: "Bugün tercih etmek durumunda kalsaydınız, yine "Diş Hekimliği" mesleğini seçer miydiniz?"

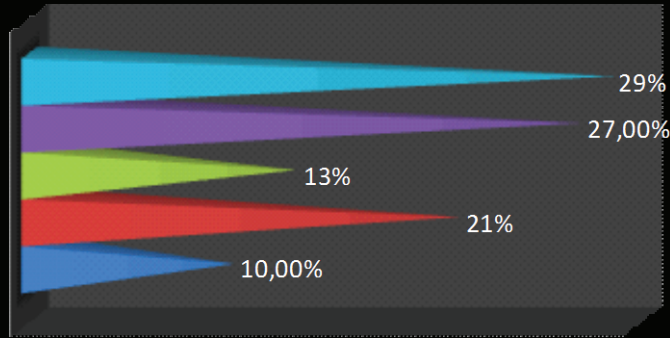

Grafik 6: Diş Hekimliği eğitiminize ilk başladığınızda, bulunduğunuz üniversite ve fakülte ortamı hakkında ne hissettiniz?"

Grafik 7: "Diş hekimliği eğitiminize ilk başladığınızda, bulunduğunuz şehirle ilgili olarak ne düşündünüz?"

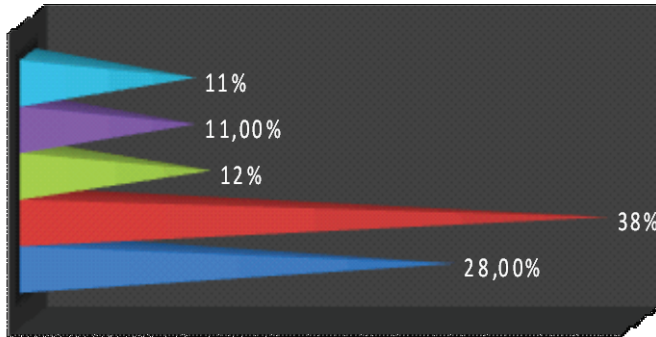
- Teorik ders saatlerinin yoğunluğu kesinlikle azaltılmalı.
- Biraz daha azaltılırsa daha iyi olabilir.
- Benim için fark etmez.
- Teorik derslerin yoğunluđunu gayet uygun buluyorum.
- Kesinlikle azaltılmamalı.

Soru 8: Teorik ders saatlerinin yoğunluğu ile ilgili düşünceleriniz nelerdir?

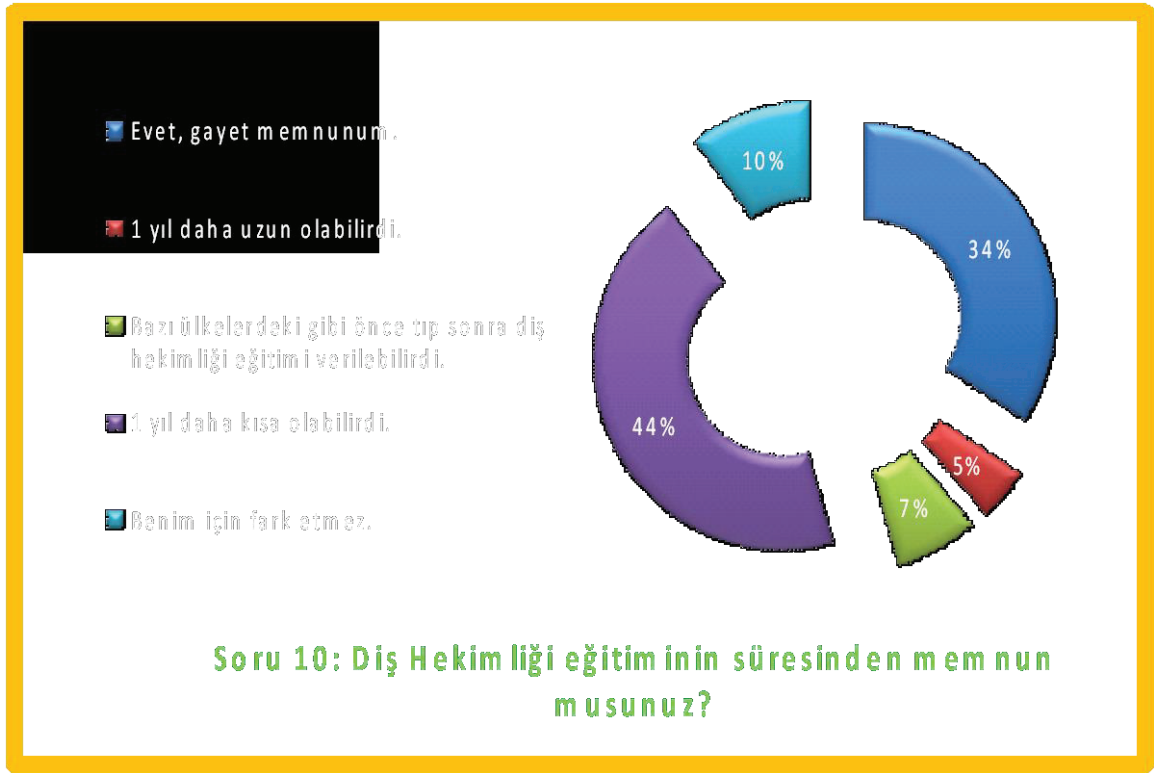
Grafik 8: “Teorik ders saatlerinin yoğunluğu ile ilgili düşünceleriniz nelerdir?”

- Çok isabetli oldu, katılıyorum.
- Azaltılması iyi olur sayılır.
- Fark etmez
- Azaltılmasıydı daha iyi olurdu.
- Kötü oldu, pratik uygulamalar eksik kalabilir.

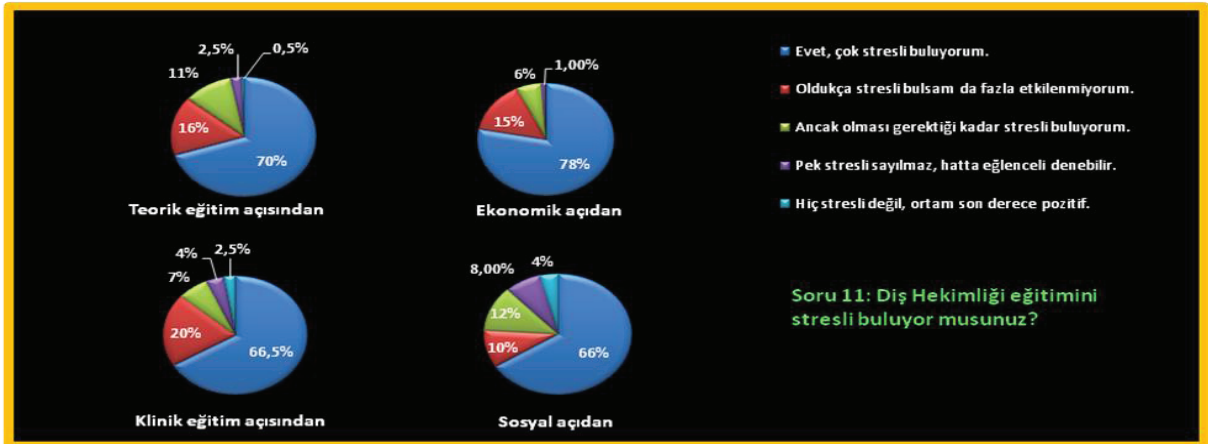

Soru 9 : Pratik uygulamaların yoğunluğunun azaltılması konusundaki düşünceleriniz nelerdir?

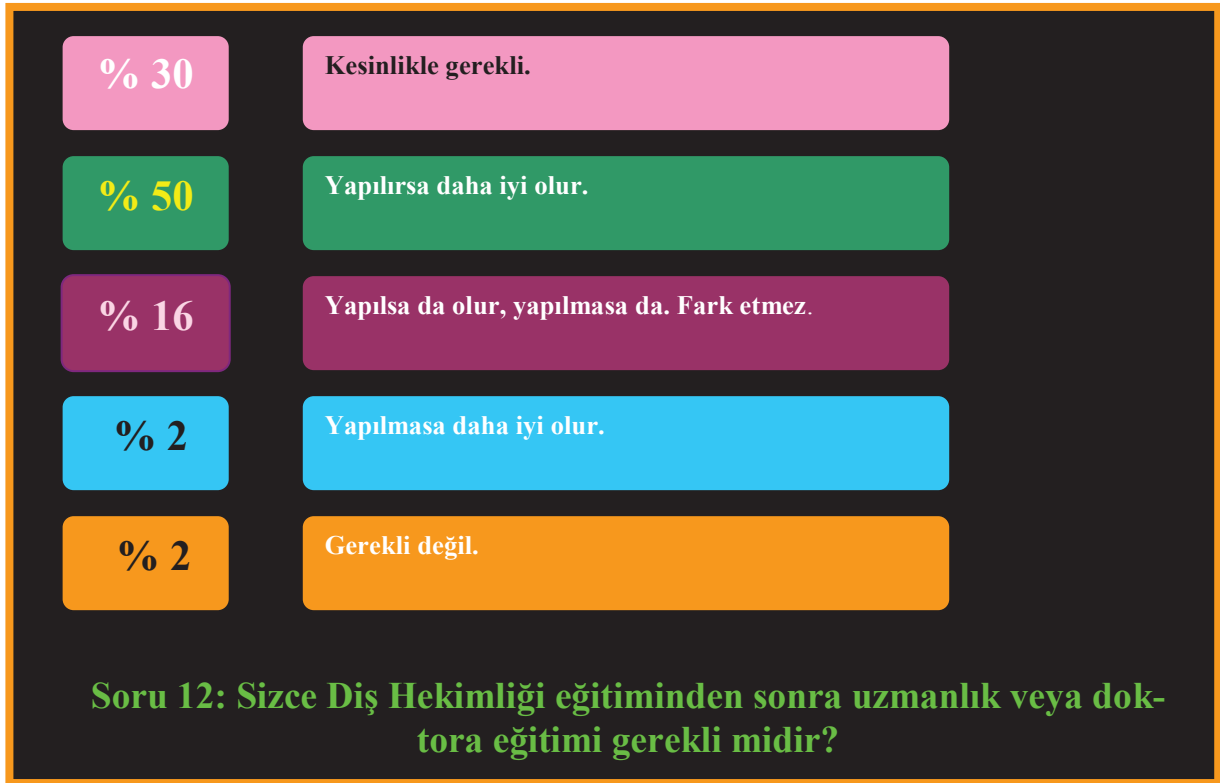
Grafik 9: “Pratik uygulamaların yoğunluğunun azaltılması konusundaki düşünceleriniz nelerdir?”

Grafik 10: “Diş hekimliği eğitiminin süresinden memnun musunuz?”

Grafik 11: “Diş Hekimliği eğitimi stresli buluyor musunuz?”

Grafik 12: “Sizce Diş hekimliği eğitiminin ardından uzmanlık veya doktora eğitimi gerekli midir?”

Grafik 13: “Mezuniyetten sonra en çok hangi anabilim dalında lisansüstü eğitim görmek isterdiniz?”%

TARTIŞMA

Literatürde bugüne kadar, diş hekimliği lisans eğitimini inceleyen çalışmaların çoğunluğunun yöneticilerin ya da öğretici konumundaki akademisyenlerin bakış açılarından ele alınarak, düzen, yapı ve içerik sorunlarını ele aldıkları görülmektedir.

Az sayıda çalışma öğrenci görüşleri üzerine odaklanmış, bunların bazıları meslek seçimi ve mesleki beklentiler ile ilgili görüşleri değerlendirmiş, bir kısmı da entelektüel ortam ve öğretici-öğrenci ilişkilerini belirlemeye amaçlamıştır (6-11).

Örneğin Bernabe ve ark. (2006), diş hekimliği birinci sınıf öğrencilerini dahil ettikleri çalışmalarında, meslek seçimi olarak diş hekimliğini ve seçme nedenlerini değerlendirmişlerdir. Öğrenciler tarafından doldurulan anketlerde meslek seçimi ile ilgili olarak; daha fazla “ekonomik nedenler, mesleki nedenler ve ailevi nedenler” in yer aldığı gözlenmektedir. Öğrencilerin yanıtlarına göre birincil sıradaki nedenler “diş hekimliği çalışma ortamı ve şartları” ‘dır. Son sırada ise ailevi nedenler yer almaktadır (7). Bizim çalışmamızda ise, katılımcıların diş hekimliğini meslek olarak seçme nedenlerinin başında en fazla (% 53,3) “tıp veya diş hekimi olmak istedikleri ancak üniversite giriş sınavlarındaki puan sıralamaları nedeniyle diş hekimliğini kazanmaları” seçeneği gelmektedir. Ayrıca bizim çalışmamızda katılımcıların, çoğunluğunun (%66) tıp veya diğer mesleklerin ardından diş hekimliğini tercih ettikleri gözlenmiştir.

Hallissey ve ark. (1999) diş hekimliğinde eğitime devam etmekte olan farklı sınıflardaki 150 öğrencinin meslek seçimi ile ilgili bilgilerini değerlendirmişlerdir. Bu çalışmanın sonucunda, öğrencilerin büyük çoğunluğunun (2/3’ü) ilk tercihlerinde Tıp ve Diş Hekimliği Fakültelerinin yer aldığı görülmektedir (10). Bizim çalışmamızın sonuçları da bu bakımdan, araştırmacılar tarafından yapılan bu çalışmanın sonuçlarıyla benzerdir.

Gallagher ve ark. (2007), 126 kişilik son sınıf öğrencilerinden oluşan bir gruba meslek seçimi ile ilgili anket doldurtmuşlar ve diş hekimliği mesleğini seçme nedenlerini değerlendirmişlerdir. Bizim çalışmamızın sonuçlarının

dan oldukça farklı olarak bu çalışmada meslek tercihinde ilk sıralarda yer alan kriterlerin; “düzenli çalışma saatlerinin olması, mesleki saygınlığın olması ve özellikle iş güvenliği” ile ilgili olan seçeneklerden oluştuğu görülmektedir. Akademik ve bilimsel seçenekler, arkadaşlar ve aile faktörü gibi şıklar ise son sıralarda yer almaktadır (12).

Yukarıda bahsedilen çalışmaların sonuçlarıyla bizim çalışmamızdan elde edilen sonuçlar kıyaslandığında, meslek tercihi /seçimindeki farklılıkların, değişik ülkelerde farklı yaşam şartları ve tarzlarından kaynaklanmış olabileceği düşünülmüştür

Diğer taraftan, Diş Hekimliği Fakültesi’nde öğretim gören öğrencilerin bakış açılarıyla duruma bakan veya ortamın değerlendirilmesi ve öğrencilerin eğitim deneyimleri ile ilgili olarak gerçekleştirilen bazı çalışmalar da mevcuttur.

Örneğin Henzi ve ark. (2006) tarafından yapılan bir çalışmada, öğrencilerin ilgi genişliği, anlamlı öğrenme deneyimleri, duygusal iklimleri ve stres seviyeleri değerlendirilmiştir. Çalışmada, öğrenim hayatlarının farklı evrelerinde olan diş hekimliği 1. ve 4. Sınıf öğrencileri yer almaktadır. Çalışmanın sonucuna göre 4. Sınıf öğrencilerinde stres seviyesi yüksek çıkarken 1. Sınıf öğrencilerinde ise henüz duygusal iniş çıkışların daha az olduğu belirlenmiştir (13). Bu sonuçların eğitim-öğretim üyeleri tarafından değerlendirilerek, öğrencilerdeki aşırı stres ve/veya kaygının giderilmesi hususunda izlenecek prosedürler için, problemlerin önceden belirlenmesi ve gerekirse bunlara yönelik tedbirler alınması oldukça faydalı olacaktır. Bizim çalışmamızda da, öğrencileri, duygu, memnuniyet ve stres seviyelerinin belirlenebilmesi amacıyla; “Bugün yine diş hekimliğini seçer miydiniz?” (Grafik 5), “Diş Hekimliği eğitimine ilk başladığınızda bulduğunuz fakülte ve üniversite hakkında neler hissettiniz?” (Grafik 6), “Üniversite eğitimi için ilk geldiğinizde, bulduğunuz şehirle ilgili ne düşündünüz?” (Grafik 7) gibi sorulara da cevap vermeleri istenmiştir. Grafik 5’e göre; öğrencilerin % 35’ i diş hekimliğini “belki” seçeceklerini belirtmişler, % 30’u ise “evet, seçerim” şeklinde yanıt vermişlerdir. Grafik 6’ya göre, öğrencilerin % 38’i hayal ettiklerine çok uy-

masa da, yine de buldukları fakülteden memnun olduklarını, % 22,50 'si ise, ortamı düşündüğü gibi bulmadığı için fazla hoşlanmadıklarını belirtmişlerdir. Grafik 7'ye göre, buldukları şehirden memnun olanlar ise "tam istediğim gibi olmasa da kolaylıkla alıştım" (% 40,70) şeklinde yanıtlamışlardır. Katılımcıların % 32,40'ı ise, buldukları şehrin beklentilerini karşılamadığını ve pek hoşlanmadıklarını belirtmişlerdir. Öğrencilerin bu tip duygu, düşünce, kaygı ve stres faktörlerinin bilinmesi, öğretim üyelerinin tutumlarını, öğrencilerin davranışları ve beklentileri doğrultusunda daha iyi düzenlemelerine, öğrenci-öğretim üyesi iletişiminin ve paylaşımının artmasına ve öğrencilere daha iyi şartlar hazırlanıp sunulabilmesine de olanak tanıyacaktır.

Divaris ve ark. (2007), öğrencilerin perspektifinden akademik ortamı değerlendirmişlerdir. Çalışmanın sonucunda, kişisel eğitim stratejilerinin ele alınması gerektiğini, öğrencilerin akademik ve sosyal ortamlarda stresinin azaltılmasına yönelik uygulamalar yapılması gerektiğini ileri sürmüşlerdir.

Literatürde, diş hekimliği öğrencilerinin meslek seçiminde etkili olan faktörleri, öğrencilerin perspektifinden ve eğitim sürecindeki beklentileri ve güçlükleri ele alan çalışma sayısı oldukça azdır (14-18). Mevcut çalışmamızda, "diş hekimliği eğitimi süresine ilişkin ne düşünüyorsunuz" sorusuna cevap olarak, "% 34"ü gayet memnun olduklarını bildirmişler," % 44"ü ise 1 yıl daha kısa olursa daha iyi olacağını düşündüklerini bildirmişlerdir. Ayrıca öğrencilerin büyük çoğunluğu, hem" ekonomik hem, sosyal yönden" ve hem de teorik ve pratik derslerle" ilgili olarak, gayet pozitif bir ortam içinde bulduklarını ve stresli olmadıklarını bildirmişlerdir. Çalışmamızda ayrıca hem öğrencilerin seçim kriterleri, hem eğitim süreci ve eğitim ortamı hakkında fikirleri ve hem de uzmanlık/ doktora hakkındaki görüşleri değerlendirilmiş ve geniş kapsamlı olarak ele alınmıştır. Çalışmamız, ülkemizde öğrencilerin bakış açılarını değerlendirebilecek araştırmalara yön vermesi açısından bir ön çalışma olarak değerlendirilebilir.

Çalışmamızda ayrıca, Doktora/uzmanlık eğitiminin gerekliliği; "% 30 kesinlikle gerekli" ve % 50 yapılırsa daha iyi olur" şeklinde,

öğrencilerin büyük çoğunluğu tarafından kabul edilmiştir. Öğrencilerin mezuniyetten sonra uzmanlık eğitimi almak amacıyla girmek istedikleri bölümlerin ise sırasıyla; % 32 Ortodonti, % 23,5 Cerrahi, Pedodonti % 13, Protez % 10,5, Endodonti % 9, Oral Diagnoz % 4, Tedavi % 3, Periodontoloji % 2 olduğu görülmektedir. Katılımcıların % 3'ü ise, henüz karsız olduklarını belirtmişlerdir.

SONUÇ

Öğrencilerin meslek tercihlerinde etkili olan faktörlerin, öncelikle "kazandıkları puan" ardından ise "ailelerin isteği" şeklinde olduğu belirlenmiştir. Çalışmada, eğitim süreciyle ilgili olarak, öğrenciler arasında farklı görüşlerin mevcut olduğu gözlenmiştir. Doktora/uzmanlık eğitiminin gerekliliği, öğrencilerin büyük çoğunluğu tarafından kabul edilmiştir. Yapılacak bu tür anket çalışmalarıyla, hem öğrencilerin genel düşüncelerinin, sorunlarının ve hem de stres oluşturabilecek ortam ve davranışların önceden belirlenip, bertaraf edilmesi ve bu sayede öğrencilerin geleceğine ışık tutulacağı umidindeyiz.

KAYNAKLAR

1- Divaris K, Barlow PJ, Chendea SA, Cheong WS, Dounis A, Dragan IF, Hamlin J, Hosseinzadeh L, Kuin D, Mitirattanakul S, Mo'nes M, Molnar N, Perryer G, Pickup J, Raval N, Shanahan D, Songpaisan Y, Taneva E, Yaghoub-Zadeh S, West K, Vrazic D. The academic environment: the students' perspective. *European Journal of Dental Education* 2008; 12: 120-30.

2- Sukotjo C, Yuan JCC, Bordage G: A Content Analysis of Dental Education Research as Reported in Two Journals. *J Dent Education* 2010; 74:1106-12.

3- Henzi D, Davis E, Jasinevicius R, Hendricson W. In the students' own words: what are the strengths and weakness of the dental school curriculum? *J Dent Education* 2007; 71: 632-45.

4- Crossley ML, Mubarik A: A comparative investigation of dental and medical student's motivation towards career choice. *British Dental Journal* 2002; 193: 471-3.

5- Albino JE, Young SK, Neumann LM, Kramer GA, Andrieu SC, Henson L, Horn B, Hendricson WD. Assessing dental students' competence: best practice recommendations in the performance assessment literature and investigation of current practices in predoctoral dental education. *J Dent Education* 2008; 72:1405-35.

6- Brand AA, Chikte UME, Thomas CJ: Choosing dentistry as a career - A profile of entering students (1992) to the University of Sydney, Australia. *Australian Dental Journal* 1996; 41: 198-205.

7- Bernabe E, Icaza JL, Delgado-Angulo EK. Reasons for choosing dentistry as a career: a study involving male and female firstyear students in Peru. *European Journal of Dental Education* 2006; 10: 236-41.

8- Brand AA, Chikte UME. Choosing dentistry as a career--Part I: A comparison of student motives. *Journal of the Dental Association of South Africa* 1992, 47: 469-73.

9- Brand AA, Chikte UME. Choosing dentistry as a career--Part II- -The meaning of motives. *Journal of the Dental Association of South Africa* 1992; 47: 509-12.

10- Hallissey J, Hannigan A, Ray N. Reasons for choosing dentistry as a career--a survey of dental students attending a dental school in Ireland during 1998-99. *European Journal of Dental Education* 2000; 4: 77-81.

11- Zadik D, Gilad R, Peretz B. Choice of dentistry as a career and perception of the profession. *J Dent Education* 1997; 61: 813-6.

12- Gallagher JE, Patel R, Donaldson N, Wilson NHF. The emerging dental workforce: why dentistry? A quantitative study of final year dental students' views on their professional career. *BMC Oral Health* 2007; 7: 7.

13- Henzi D, Davis E, Jasinevicius R, Hendricson W. North American dental students' perspectives about their clinical education. *J Dent Education* 2006; 70:361-77.

14- Naidu R, Newton J, Ayers K: A comparison of career satisfaction amongst dental healthcare professionals across three health care systems: Comparison of data from the

United Kingdom, New Zealand and Trinidad & Tobago. *BMC Health Services Research* 2006; 6: 32.

15- Hendricson WD. Changes in educational methodologies in predoctoral dental education: finding the perfect intersection. *J Dent Education* 2012; 76:118-41.

16- Woolfolk MW, Price SS. Dental education: evolving students trends. *J Dent Education* 2012; 76: 51-64.

17- Polychronopoulou A, Divaris K. Perceived sources among Greek dental students. *J Dent Education* 2005; 69: 687-92.

18- Haden NK, Morr KE, Valachovic RW. Trends in allied dental education: an analysis of the past and a look to the future. *J Dent Education* 2001; 65: 480-95.

Yazışma adresi:

Doç. Dr. Çiğdem Küçükeşmen

Süleyman Demirel Üniversitesi, Dış Hekimliği Fakültesi, Pedodonti ABD, 32260, Isparta/ Türkiye,

E-mail: kucukesmencigdem@gmail.com

Tel: 90 246 211 88 35, Faks: 90 246 237 06 07